

دَ پښتو په تاریخ کښې په اول نحل
دَ قریانی دَ اہم مسائلو بیان په شعرونو کښې

مسائل دَ قریانی

لیکوال

مولانا احمد علی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی ټولنه

یونیورسټی روزنہ مردان

0312- 9818511

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلٰی النَّبِیِّ الْاَمِّیِّ

تمہید

پہ نامو کنبی چہ عظیمہ بنہ نامہ دہ
ابتدا مہی دہ کتاب کنبی ورسرہ دہ
دَرحمت دَبرکت پہ ژوند سبب دے
ہغہ نوم حُسن بُکلا دَہر مکتب دے
ابتدا مہی دَاللہ پہ نوم کتاب کنبی
دَبرکت دَپارہ لیکم پہ دہ باب کنبی
ورپسی پہ مصطفیٰ ﷺ لیکم سلام
دَرحمت سیوری پہ مونرہ دے تمام
بیا درود ورسرہ لیکم خامخا
نوم چہ راشی ہرکلہ دَمصطفیٰ ﷺ
تذکرہ ورپسی کوم دَصحابہؓ
ہر عمل زہ یسادوم دَصحابہؓ
تابعینؓ بہ رانہ ہیخ کلہ ہیرنشی

بہترین بہ رانہ ہیخ کلدہ ہیرنشی
ورپسی زمما آغلاز ددی کتاب دے
ہریو حرف ئی قیمتی دے لاجواب دے
چی دولت لری دُنیا کنبی د اسلام
خامخامنی ہغہ تمام احکام
یو حکمونو کنبی حکم دَقریانی دے
بنتہ سبق پہ کنبی موجود دَزندگی دے
پہ حکمونو کنبی چی حکم قریانی دہ
طریقہ د ابراہیم عظیم نبی دہ
طریقہ د محمد رسول اللہ ﷺ دہ
بہترینہ طریقہ دہ بنہ اعلا دہ
طریقہ د صحابہؓ، د ہر امام دہ
قدر مندہ د دُنیا پہ ہر مقام دہ
مذہبونو کنبی ددی اثر ہم پروت دے
تاریخونو کنبی ددی اثر ہم پروت دے
ہر ملت کنبی خہ نہ خہ ددی وجود شتہ
رضا دی سرہ ہر خواتہ د معبود شتہ

.....

دَقریانی ابتدا

کتابونو کنبی لیکلی دَ تاریخ دی
بیانونہ مالوستلی دَ تاریخ دی
دالیکلی علماء ددی اُفت
واقعہ بیانومہ حقیقت
دوہ ٹحامن وو دَ آدم علیہ السلام
پہ وطن وو دَ آدم علیہ السلام
خبردار شہہ دیو نوم پہ کنبی قابیل ؓ
دویم یادشوی پہ نامی سرہ ہابیل ؓ
اختلاف راغے ددوی مینٹحل کنبی یو ٹحل
نودوی خپل مینٹخ کنہدا اوگرٹحولو حل
دَ خپل مال نہ یو حصہ بہ مونرِ قربان کرو
مخامخ بہ ئی مولاتہ پہ میدان کرو
فیصلہ بہ مونرِ کنبی اوکری رب مولا
چی پہ حقہ بانندی ٹوک دی پہ دنیا
دوارو مخکنبی خپل مولاتہ کرل ٹیزونہ
اوس دَ چاہہ قبلوی رب عملونہ

قابیل ورنندی کرہ دَ فصل یو حصہ
 غوبنتل دہ پیہ خیلہ حق کبھی فیصلہ
 ہابیل ورنندی کرہ یو سخی خالق مولاتہ
 بیسا اوجت کرل دوی لاسونہ خیل دُعَاتہ
 دوارہ وو پیہ انتظار دَ فیصلہ
 ولاربت تہ پیہ دربار دَ فیصلہ
 ناگھانہ لہ اسمانہ راغے اُور
 دا پیہ حکم لہ رحمانہ راغے اُور
 خنناور شود ہابیل ایرہ ایرہ
 ورسرہ دَ مولا اوشوہ فیصلہ
 داساعت شولو گویا ہلتہ ہابیل
 ورتہ غور نیولو وونزدی قابیل
 مولا کرے زما حق کبھی فیصلہ دہ
 تالیدلے پیہ میدان دغہ ایرہ دہ
 فیصلہ اوشوہ پیہ حق کبھی زما ورورہ!
 فیصلہ تہ دَ مولا پیہ غور اُوگورہ
 کتہ پیہ مانندی نن وار کوئے خہ ظلم
 یاپہ ماکتہ سخت گزار کوئے خہ ظلم

زہ بہ تاتہ درنزدی نکر مہ خپل لاس
 زہ ناکام نہ یم عمل کنبی یمہ پاس
 د خپل ظلم بہ پہ خپلہ ذمہ دار ئی
 پہ ناحق قتل سرہ بہ گناہ گار ئی
 فیصلہ دہابیل حق کنبی ورورہ راغلہ
 فیصلہ دہابیل حق کنبی گورہ راغلہ
 ابتدا ئی لہ ہابیل نہ پہ دنیادہ
 قربانی قبول سی شو ی اول دا دہ
 پیر خوش حالہ ورسرہ شولو ہابیل
 بل طرف تہ نامرادہ شو قابیل
 ابتدا دقربانی لہ دی ساعت نہ
 خان خبر ساتہ پورہ لہ شریعت نہ
 دا احمدہ ! مختصر ددی تاریخ دے
 دا احمدہ ! معتبر ددی تاریخ دے

.....

دقربانی معنی او مفہوم

خپل خالق خوشحال اول دی پہ ایشار
 قربانی دغہ مفہوم لری ہر بار

حلالول دی ٹنناور پبہ شریعت کنبی
مال دولت دی قریانول پبہ محبت کنبی
دا مفہوم دَقریانی دلتہ کنبی عام دے
شوی امر مسلممان تہہ دَاسلام دے
قریانی کلہ نہ کلہ دَبچووی
ددین زدہ کپرہ چہی کوی تسل دَ ورووی
قریانی کلہ ناکلہ دَخپل ٹخان وی
شہادت داسی مرگ هرخوا پبہ جہان وی
قریانی دہ قریانی دا قریانی
بنندگی دہ بنندگی دا بنندگی

.....

دَقریانی کولو اہمیت

فضیلت دا پبہ اسلام کنبی لری پیر
دَاسلام پبہ شعائرو کنبی دے شمیر
شریعت کنبی دا مالی دے عبادت
بہترین بنہہ مثالی دے عبادت
دلیدونہ پبہ دے پیردی ایاتونہ
شتہ پبہ دے خبرہ پیرزیات حدیثونہ

د حدیث مبارک مفہوم

یسوہ ورخ دَ خورِ نبی ﷺ خورِو یسارانو
 تپوس اُوکرو خپل محبوب ﷺ نہ (شاگردانو)
 حقیقت دَقریانورانو اتہہ بیان کرے
 (بہہ پورہ پورہ مونرِ پوہہ پہ جہان کرے)
 امے دَپاک اللہ رسولہ پیغمبرہ! ﷺ
 (مونرہ تہول ئی لہہ ثواب یو ناخبرہ)
 پاک حضور ﷺ چہی ددوی اُیدہ طلب
 خپل اصحاب تہہ شو پہ مینہ مخاطب
 داد ابراہیم نبی (بہہ) طریقہ دہ
 (روحانی سمہ دَپلار ددوی رشتہ دہ)
 ستاسو دوی سرہ دَپلار پہہ شان رشتہ دہ)
 دَنبی خورِو یسارانو اُوکرہ سوال
 زمونر دَی کنبی خہ حصہ دہ (کال پہ کال)
 مونر دَ پارہ پہہ کنبی خہ برخہ نبی ﷺ دہ
 دا چہی دل تہہ کنبی زمونرہ قریانہ دہ
 پاک رسول ﷺ ورتہہ (بسکارہ) ورکرہ جواب
 یو نیکی دَ ہر وختہ بدل ثواب

بیساتپوس اُوکِرْہَ دَ پَکِ نَبی ﷺ دوستانوَ
 دَ ویختو بے خہ وی حکم دَ گدیانو؟
 دغہ حکم دے دَ ھر ویختہ ثواب
 یونکی بدل ئی دے پے ھر یو باب
 دامفہوم دَ یو حدیث نہ نقل شوے
 حق معلوم دَ یو حدیث نہ نقل شوے
 ترمفہومہ دغہ یاد ساتھ دُنیا کنبی
 خہ کمی بیشی کہ وی زما وینا کنبی
 نور کہ غوارے خہ تفصیل عالم لہ لار شہ
 حکم نہ بے تبدیل عالم لہ لار شہ
 پے الفاظو دَ حدیث بے تا خبر کری
 مستحق بے خان دَ اجر برابر کری

.....

دا دَ چا طریقہ دہ؟..... نظم

طریقہ دَ محمد خیر البشر ﷺ دہ

قربانی چہی دا موجود پے لراو بردہ

دا سنت دَ ابراہیم علیہ السلام دی

انوارات ئی دَ دُنیا پے ھر مقام دی

نور رنہا دَ ھر يو کور دا دَ سحر ده

طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده

دَ حضرت اسماعيل ؑ دا دى ټول يادونه

چا کتلى کښه وي غټ غټ کتابونه

پرده ستا ولي پرته دي په نظر ده ؟

طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده

دَ حضور ﷺ بشکلي سیرت کښي دا موجود ده

دَ حضور ﷺ دي شريعت کښي دا موجود ده

ستا ويننا احمده! حق ده معتبر ده

طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده

.....

وخت دَ قرياني

دَ لیس تاریخ نښه پس تردولسمه

خامخا به قرياني په کښي کومه

که توفيق رالسه مولا ذوالجلال راکړه

مال ئي دومره قرياني له حلال راکړه

په لسم ذى الحججه غوره قرياني ده

دغه حکم دَ اسلام دے ستا مرضي ده

د لسم تاريخ نه پس يو وولسمه
 غوره بيا دغه نيټه ده ياد ساتمه
 بيا جائز په دولسم تاريخ رواده
 قريبانې د ابراهيم نبی^۴ ادا ده
 نقل کي پري د نبیانو اداگانې
 د اسلام د شريعت دی رڼاگانې
 اسماعيل^۴ د ابراهيم د ژوند حصه ده
 د پلار څوي د ژوند عظيمه نمونه ده
 هر حصه د شريعت بنه نورانې ده
 د ورور خيال ساتل اصل مسلمانې ده
 پوره درې ورځې دوه شپې د قريبانې دی
 عبادت لسه غوره دا په زندگي دی
 دغه حکم طريقه د صحابه^۵ ده
 په محشر کښې د دې کار لويه بدله ده

.....

نصاب دَ قَربانِي (مختصر بيان)

چې مالک وی د ووه نیمو تولو سرو څوک
 یا مالک وی د مخصوص رقم پیسو څوک

دَ دوہ نیم پننخوس چاندي کتہ خوک مالک وی
 دَ روپو دومره دَنقدي چي خوک مالک وی
 یا مالک دَ تجارت چي وی دَ مال
 دا نصاب پوره پوره ساتی سنهبال
 رسیدلی چي نصاب تہ دغہ مال وی
 دَ سرہ چي ذخیرہ ، محفوظ سنهبال وی
 واجب دہ باندي اختر کتھی قریانی دہ
 دَ اسلام پتہ تمول پوره دازندگی دہ
 .....

مالک دَ نصابخوک دے ؟ (تفصیلی بیان)

چي مالک وی غت اختر کتھی دَ نصاب
 خان دي پوهہ کپی پہ دي پوره حساب
 هلہ دَ باندي لازم بے قریانی وی
 دَ نصاب مال ورسره چي یقینی وی
 سرہ ووه نیم تولي نصاب پہ هر قدم دے
 دا کامل نصاب اول پہ دي عالم دے
 یا دوہ نیم پننخوسہ سپین لری دُنیا کتھی
 یا مالک تھی دَ رقم وی پہ سودا کتھی

ورسره کتہ یساوی مال دَ تجارت
 مقرر نصاب تہہ رسی ئی قیمت
 دَ سرو سپینو بل دَ مال شولو نصاب
 ہغہ مال چہی تجارت کینی وی حساب
 خلورم چہی دَ نصاب پورہ قیمت وی
 ورتہ ہیخ قسمہ ددہ نہ خہ حاجت وی
 دامالدار دے پہ مالدارہ قریانی
 کلہ پاتی لہ ہونہ یارہ قریانی؟
 قریانی کینی نصاب ہغہ معتبر دے
 کوم نصاب دَ رسائی چہی مقرر دے

.....

دَ وجوب شرطونہ

مسلمان کتہ نارینہ یازنہ وی
 ورسره چہی دَ دولت مخصوص حصہ وی
 دَ نصاب چہی مساوی لری خوک مال
 داعمل دہی یو خیل دہی کوی ہرکال
 چہی پہ عقل بنہ پورہ وی برابر
 مجنون نہ وی پہ دُنیا ہغہ بشر

نہہ مہاشوم وی داسی وائی علماء
 پیوخ ببالغ وی سبق بنائی علماء
 مسافر نہہ تپوس نیشته آخرت کنبی
 دغہ شتہ پہ ہر مقیم پہ شریعت کنبی
 پہہ غلام بانڈی واجب نہہ دہ دُنیا کنبی
 نیشته نیشته دے ہیخ شک زما وینا کنبی
 ورتہہ وایو مونہر عمل دَقریانی
 دا شرطونہہ دی تہول تل دَقریانی

.....

دَقریانی مقصد

دَمولارضا مقصد دَقریانی دے
 دا مقصد زمونہر تمام دَزندگی دے
 کامیابی دَآخرت پہہ دی مقصود وی
 بس راضی ورسره مونہر نہہ چہی معبود وی
 دَجننت حصول مقصد ئی دَعالم دے
 قریبانی والا چہی دا ابن آدم دے
 دَتقویٰ حصول مقصد لری مدام
 قریبانی پہہ ہر طرف پہہ ہر مقام

دامق صد دَقریانی احمدہ! تہول
دامق صد دَبندگی احمدہ! تہول

.....

دَقریانی فائدی

دُنیایا مینہ پے دے سرہ ختمی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

ہم پے خیلہ ہم پے بل کوی خوراک

داسی دلتہ کنبی دے تل کوی خوراک

پے صدقہ کولوزرونہ بیدار پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

ٹخان دَرب پے ہریو حکم قریانول وی

خیلہ ٹخان پے خیل عمل سرہ درونول وی

دَالُہ پے دے عمل سرہ خوشی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

سخاوت راپیدا کی پری پے مالدار کنبی

اطاعت راپیدا کی پری پے مالدار کنبی

دَبخل لارہ پے دے سرہ بندی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

قربانی سرہ ڊیر خلق پبہ روزگار شی
داسی ڊیر شتہ پبہ دې ورځو کبھی مالدار شی
دانظام دَپاک اللہ پبہ دې چلی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری
طلباء سرہ امداد کی پری هر خواتہ
علماء سرہ امداد کی پری هر خواتہ
مدرسوتہ چھی څرمنی راغونڊی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری
یاد یتیم وی هر مالدار تہ دغہ وخت
یاد یتیم وی هر هو بیار تہ دغہ وخت
پبہ امداد یتیمان ڊیر خوش حال پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری
ببہ ببہ هر طرف تہ عام وی خوارا کونہ
ببہ ببہ بیابہ هر مقام وی خوارا کونہ
څنور، برہ مارغان پبہ کبھی مری پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری
ذریعہ دَ محبت دا قربانی دی
وسیلہ دَ محبت دا قربانی دی

غوبنهي خپلو ڪنڀي چي ڪله تقسيم ڀري
تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري
دَ حرص ماده چي عام پنه هر طرف ده
دافاسد ماده تمام پنه هر طرف ده
وڙو وڙو دي سره ليه زړونور خستي ڀري
تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري
ڀيري ڀيري دافائدي دَ قرباني دي
نمونهي احمدده! دادَ بندگي دي
رنخور زړونه تل پنه دي سره رغي ڀري
تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري

دمعترضينو اعتراضات

دَ شيطان ڪار اعتراض دے وسوسهي دي
گمراه شوي دلتهه خلق ڀير پنه دي دي
اعتراض ڪول چي دي ڪنڀي خه حڪمت دے؟
دالاخننگه په دُنيا ڪنڀي عبادت دے؟
رنگ پنه رنگ اعتراضونه دَ ڪفار دي
حقيقت ڪنڀي دوي دَ زړونو ٽول بيمار دي

شرعی حکم کنبی دَ عقل دخل نہ وی
بی لہ سوچہ شرعی حکم منل نہ وی
دَ مولا پہ ہغی حکم کنبی خہ راز وی
بیان شوی کہ پہ ہر قسمہ انداز وی
سترگی پتہی کپی منی حکم ہونیار
شک کول پہ حقیقت کنبی دے انکار
ناروا دے اعتراض پہہ شریعت
اعتراض دے پہہ مولا رب العزت
ناروا ہر اعتراض پہہ قریانی دے
پہہ عمل زمونہ پہہ دا دَ زندگی دے
دا چہی مونہ سرہ موجود دے دین پہہ نقل
دا تلم نہ زہ احمد علی پہہ عقل
دین پہہ پتہو سترگوزہ منم تمام
گواہان دی اوسی دلتہ خاص او عام

.....

قریانی دَ چا یاد راتازہ کوی؟

قریانی کنبی دی یادونہ دَ نیانہو
پورہ خان خیرساتی . مسلمانون!

دا دَ حضرت ابراہیم بنسہ طریقیہ ده
دا دَ حضرت اسماعیل دَ ژوند حصه ده
طریقیہ دَ محمد خیر البشر ﷺ ده
ذریعه دَ کامیابی په لراو برده
دَ نبی ﷺ بنسہ دَ دوستانو طریقیہ ده
دَ نیکانو صالحانو طریقیہ ده
امامان په دَ عمل باندي خوشحاله
مسلمان په دَ عمل باندي خوشحاله
دا واجب په هر مالداره مسلمان ده
دا ثابتسه لسه حدیثو، لسه قرآن ده
صحابه دَ عمل دی گواهان
گتیه، گتیه په کنبی نیشته هیخ تاوان
دَ غریب انسان په دَ سره مدد وی
ورسره دَ هغی کس رنه الحاد وی
دا هر خسه بسه وزن کیبری په میزان
قربانی چي دا خسه وی په دَ جهان
اے احمده! بنسہ عمل، بنسہ عبادت دے
نقل ډیر ئی دَ کولو فضیلت دے

قرباني زمونږه د نبي ﷺ طريقه

دا چې کړې دلته کښې نن خاص او عام ده
 طريقه د ابراهيم عليه السلام ده
 د حضور ﷺ د پالکي سیرت نه دا ثابتته
 د وليانو د اُمت نه دا ثابتته
 دا عمل دا طريقه اعلا اعلا ده
 آخرت د پاره دغه نور زبانه

.....

دَ قَربانِي مخصوص عناور

قرباني په اوبسي ، اوبن او په غوا کيږي
 په غوټي ، په هريو ميخي سنډا کيږي
 په چيلسي او په چيلسي سره رواده
 قرباني په گډي ، گډه سره هرخوا ده
 نور که هرڅومره خائسته وي قيمتي وي
 خوروا په هغې کله قرباني وي؟
 اوسه هرڅومره که ښکلي ده خائسته ده
 خو ثابتته قرباني کښې دغه نه ده

حلال هر شو مره كهٔ نور تپول خُناوردی
 ناروا پیه قریانی کینی سراسردی
 خُناورد كهٔ هغه بره تپول خصی وی
 ورسره هغه نور زیات بنه قیمتی وی
 خُککه غوره قریانی دَ هر خصی ده
 شریعت کینی قریانی دا قیمتی ده

.....

عمرونه دَ خاروو

پیه دوه قسمه خُناورد دَ قریانی وی
 تالیبدلی بیه دا تپول پیه زندگی وی
 خُشه وارہ دی خُنی لوئی دی خُناورد
 عمر تپول ولله دے دلته مقرر
 گدہ ، گد ، چیلے ، چیلے ، پوره دَ کال
 قریانی کینی مسلمان دے کوی خیال
 دوه کلونہ بنه پوره دَ غوا ، غوئی دی
 دا عمرونہ دمیخے ، سننیا قوی دی
 پنخه کاله عمر شرط دیاوین دَ پارہ
 پیه دے شرط سره دے کرپہ اُونبہ تیارہ

تہول وارہ دَقریانی چھی ٹخنناوردی
قریانی کبھی دوی کافی لہ یو بشردی
دَیوتن پیہہ دی سرہ قریانی کیپری
دوی کبھی ہیخ کلہ بل خوک نہ شریکیپری
دویمہ دلہہ دہ دَغتو ٹخنناوردی
پیہہ نصیب وی قریانی دَبختوردی
ٹخنناور غبت پیہہ شریکہ حلالیپری
ووہ حصی پیہہ کبھی پورہ پورہ جوپیپری
ووہ نہ زیات شریکان دلتہ روا نہ دی
ووہ نہ زیات پیہہ جہان دلتہ روا نہ دی
پیہہ کبھی ووہ تنہ ہرخواتہ شریکیپری
خلق کم کتہ وی نوہم قریانی کیپری
شرط پیہہ کبھی دے چھی حصہ ئھی کاملہ
نہ شے ورورہ! پیہہ کبھی ہیخ کلہ غافلہ

.....

.....

.....

دقربانی د خاروو عیبونہ

.....

خلور قسمه عیب دار غناور ؟....

زیات شل / گدہ غناور

چہی بیکارہ ئی تلل گدہ وی پے خپل کور
قربانی لہہ خاوری آتہوہ نور
چہی لہ نہہ وی بےہ دیر گدہ وی غناور
چہی پمت نہہ وی دغہ عیب لہہ یو بشر
قربانی ورسرہ دلتہ روا نہہ ده
دمولا ورسرہ دلتہ رضانا نہہ ده

پوند غناور

بل چہی پوند وی بےہ بیکارہ پے لراو بر
ورتہ نہہ بیکاری ہیخ خہ ہم پے نظر
قربانی ورسرہ ہیخ کلہ نہہ کیپری
غناور چہی کلہ تہہ وینہی خرخیپری

دیرزیات بیمار عَناور

عَناور پوره بیمار پے قریانی کنہی
حلالول نہ دی پکار پے قریانی کنہی

دیر کمزوری عَناور

ورسره چہی دیر کمزوری پے جہان وی
تیش ہلوکی پے نظر چہی دَ انسان وی
عَناور چہی دا لرونکی وی صورت
ناروائی حلالول دی دا ساعست
دا خلوور قسمہ راغلی یو حدیث کنہی
ماپہ غور سرہ لوستلی یو حدیث کنہی
بیچ لہ دی نہ خامخاشہ قریانی کنہی
قریانی چہی کوئے ، خیلہ زندگی کنہی
شتہ دے نور ، چہی ناروائی قریانی دہ
لہ حکمت دَ احمد پکے شاعری دہ

.....

.....

....

دَ حاروی دَ مختلفو حصو

پہ قربانی کنبی شرعی حکم

.....

سترگی

چہی پہہ دوارو سترگو و پوند وی ٹنناور
قربانی دے پہہ دی نہہ کوی بشر
کہہ پہہ یو سترگہ وی پوند ہم ناروا دے
چاا خستی ٹنناور کہہ دلتهہ دا دے
چہی پیدا شی بی لہ سترگو پہہ جہان
جائز نہہ دے قربانی لہہ دا حیوان
چہی پہہ سترگو وی بیمارہ ابدی
قربانی ورسره ٹنگہ بہہ کوی؟
چہی پردی لری پہہ سترگو دَ نظر
ورسره قربانی نہہ کوی بشر
لہ کمی کہہ راشی خیر دے پہہ نظر کنبی
ٹنناور دغہ حلال کرہ غتہ اختر کنبی

ورسره روا هرخوا اته قرياني ده
شريعته کتبي گرانى نيشته ، اسانى ده

.....

غور / غورونه

بې له غوره يا غورونو چې پيداشي
قرياني ورسره کله به روا شي
هميشه داناروا دى قرياني کتبي
حلالول د غت اخترپه خوشحالي کتبي
چې غورونو کتبي سوري دريمه حصه وي
څنگ به ستاد حلالولو فيصله وي ؟
چې حصه دريمه کت شوي د هر غور وي
قرياني چې کړي ورسره هغه تگ وي
صورتونه قرياني کتبي داممنوع دى
غت عيبونه قرياني کتبي داممنوع دى
د څاروي کله وي واره واره غورونه
قرياني کتبي د څارونو دى عيبونه
قرياني ورسره هرخوا اته روا ده
د اسلام د شريعت فيصله دا ده

کہہ خہ لہر شان وی کمی پبہ خناور کنبی
 قریانی ورسره کیپری لراو بر کنبی
 لہر کتہ وی یاسوری لہر وی غورونہ
 فیصلہ دَروا لیکی کتابونہ
 ورسره قریانی کیپری ہر طرف تہ
 دانسان غارہ خلاصیپری ہر طرف تہ
 کہہ کتہ شوی وی غورونہ پبہ ولاپہ
 پبہ دہی خیلہ خلاصولی شے تہ غارہ
 کہہ پبہ اُور چا داغی کپری وی نو خیر دے
 کہہ پبہ کور چا داغی کپری وی نو خیر دے
 قریانی ورسره دلتہ کنبی روا دہ
 دَاسلام دَ شریعت فیصلہ دا دہ

.....

خکر

مات چہی کلہ خناور کپری دَ سر خکر
 کہہ لہہ ویخ نہہ دغہ خکر شی رابہر
 نہہ دے نہہ دے روا دا پبہ قریانی کنبی
 حلال نہہ کپری درنہ دا خوک کورنہی کنبی

کتہ اُثر ئی سرتتہ نہہ وی رسیدلے
 برہ برہ پیاس لہہ سر وی غرٹھیدلے
 ورسره قریانی کولے شے هر خواتہ
 مسئلہ دغہ کرہ وړاندې هر مُلاتہ
 چہی پیدا شی بی لہہ خکرہ ٹخناور
 قریانی دی ورسره کوی بشر
 دَ خکر دریمہ کہ حصہ وی غرٹھیدلے
 قریانی ورسره دلتتہ شے کولے
 دَ خکر پتہ کتہ غرٹھیدلے پہ جہان وی
 ٹخاورے بیچ ئی لہہ ضررہ لہہ نقصان وی
 ورسره قریانی کیپری هر طرف تہ
 دَ انسان غارہ خلاصیپری هر طرف تہ

.....

غابنونه

دَ خاوری چہی اُوغر ٹھیرپی تہول غابنونه
 پیاتہی دہ نہہ شی وائسہ ، تہول خورا کونہ
 قریانی پہہ دی خاوری باندي نہہ کیپری
 نادانان دی چہی پہہ دی ہم نہہ پوھیپری

دَ خاوري چي اُوغر خيږي خه غابنونه
 گياگاني خورل پريږدي نور خيزونه
 حلالول دا قرياني کبسي ناروا دي
 بڼه بڼکاره دَ شريعت حکمونه دا دي
 چي پيدا شي نه ئي غابن نه وي غابنونه
 ورته گران وي دَ جهان خورل خيزونه
 قرياني هم دي حالت کبسي ناروا ده
 فيصله دَ شريعت بڼکاره صفا ده
 دَ خاوري که اُوغر خيږي خه غابنونه
 ورته گران نه وي خورل په ژوند خيزونه
 په خوراک سره غټيږي بڼه خريږي
 قرياني په دي خاوري سره ستا کيږي
 که دا خله ئي له غابنونو نه صفا وي
 له کوم وخت نه چي خاروي اخستي تا وي
 خو خوراک هغه کولې په بڼه شان شي
 داروا حلاليدوتنه په ميدان شي
 قرياني ددي روا په هر قدم ده
 دستياب که چرته دا په دي عالم ده

ژیہ

چھی لہہ ژبی نہ محروم غبتِ ثناوروی
 قریبانی ٹھی ناروا پیہ لراو بروی
 پہ دی شرط ورتہ خوراکِ چھی کلبہ گران وی
 ورسره کمزوری شوی کتہ حیوان وی
 قریبانی ددی خاوری بیاروا نہہ ده
 داسلام دشریعت بیارضانہہ ده
 نوردی هغه ثناورپہ کائنات کبھی
 ژبی کت لری . نہ وی خہ مشکلات کبھی
 ژبیہ کت لری محروم لہ خوراک نہ وی
 جائز نہ وی . نوبل حکم بہ ٹھی خہ وی؟
 پیہ ورو ورو خاروو کبھی گنجائش شتہ
 قریبانی کبھی امتحان شتہ آزمائش شتہ
 کتہ خوراک کپی ، ژبیہ نہ لری روا دی
 دا حکمونہ داسلام تمام رنہادی

.....

خپي

چي په خپو باندي وي شل كله روادے
 دستياب خاورې كه دلته كنسي نن دادے
 ديو خپي نه كه محرومه په دنيا وي
 حاكم ده سره تـرـلـسي نـاروا وي
 په دريو خپو باندي چي تلل كوي په لاره
 ناروا ده قـرـبـانـي چي وي بيمـاره
 خه لږ گڼه كه وي روان نو دغه خير دے
 خه لږ گڼه كه وي حيوان نو دغه خير دے
 شريعت كنسي سختي نيشته چا دپاره
 نه ده سختـه ، نه ده نرمـه ددين لاره

.....

لكي

دلکي دريمه حصه چي كله كت وي
 گريدلے دلکي كه خه لږ پست وي
 خير دے خير دے قرباني په دغي کيږي
 كه خاړوي درته بس دغه ملاوېږي

پہ لکھی چھی وی بونڈی لہ نیمی زیاتہ
خامخا دا بدی بیکاری تل لہ شاتہ
پہ دے کلدہ قریانی دلتہ روا دہ
مسئلہ دَشریعت دغہ صفادہ

.....

تی

چھی اُوج شوئی دَخواوری د پیو تھی وی
قریانی بہ روا خنگ دلتہ پہ دے وی
پہ خلو رو کبھی کتہ دوا اُوج وی دَغوا
قریانی پہ دے کیدے نیشی روا
کتہ دَمیخھی تی دَپیو دوہ خراب شی
ناجائز پہ قریانی کبھی بہ حساب شی
دغہ حکم دَهر غت لوٹہ خناوردے
هر هو بنیبار سرپی پوره پوره خبر دے
پہ دوہ تیو کبھی یو خراب کتہ دَچیلے وی
سلسلہ ورسره بنندہ چھی دَپھی وی
قریانی ورسره نہ کیبری انسانہ!
دا خبرہ دہ لہہ مخکبھی راروانہ

دغہ حکم دے دگدے شریعت کنبی
خیال کوہ چہی دا حلال نہ کرے غفلت کنبی

.....

لیونی

نہ پوہی پری پہ خوراک چہی ٹناور
مجنون وائی ورتہ دلتہ ہر بشر
حلال نہ دے قریانی کنبی یو بشر لہ
ثواب نیشہ پہ دے دلتہ لراو بر لہ
ناروا ورسرہ دلتہ قریانی دہ
چہی ئی غوبہ نقصانی دہ نقصانی دہ

.....

خاربن

چہی پہ تن ئی لگیدلے وی خاربن
بدرنگ کرے ئی تن بشکلے وی خاربن
ورسرہ کمزوری شوی دا خاوری وی
قریانی روا بہ دلتہ خنگ پہ دے وی

.....

خښي

نه چې نړوي نه ماده وي کله ښه وي
دا به ستا دلته کښې خوښ وروړه! په څه وي؟
ناجائز ئې قرياني ده هر بشر لږه
ناجائز ئې قرياني ده لراو بر لږه

.....

کمزوري

چې په تن وي ډير کمزوري څښاور
تش هلوکي په کښې ښکاري په نظر
جائز نه ده قرياني ورسره دلته
ممکن نه ده خوشحالي ورسره دلته

.....

مکروهات د قرياني

چې قدرت په جفتي نه لري څاورې
مکروه دي که چرته داخلوي
څاروي هغه چې بيماره وي توييږي
قرياني په دې مرض مکروهه کيږي

دَ بچو رارپو چسې نسه لیری طاقبت
 مکروه ئسې دی مکروه پسه دې اُمت
 ورله داغ چسې ورکړے شوي وی دُنیا کنبې
 قرباني ئسې مکروه دلته ده هرخوا کنبې
 چسې غلانه خه کنبې ئسې پې نه پیدا کيږي
 بسې لسه عيبه کله کله ملاويږي
 قرباني ئسې ده مکروه هر يو بشر لسه
 دا پيغام حق مسئله يوسه هر در لسه
 خاوري هغه چسې بچسې ورسره وی
 چيلوکي ، کتې يا سخې ورسره وی
 قرباني ددې خاوي هرخوا مکروه ده
 قرباني ددې خاوي صفا مکروه ده
 که خاوري دَ قرباني گډه ، چيلې وی
 ډيره لنډه ورسره وروستولکې وی
 دا حالت د کراهت دے قرباني کنبې
 قربانول که دغه غواړے خوشحالي کنبې
 چسې ډير کونړ نه وی خاوري قرباني کيږي
 قرباني په دغې عيب مکروهه کيږي

قریبانی ئی ده مکروه هر مسلمان له
 قریبانی له که چار اوستو میدان له
 تل هغه خاروی چي ئی په خلودر خپو ئی
 بل چي گُده په یوه خپه وی ئیناور
 اخلی دې سره قدم په لراو بر
 ورسره قریبانی کیږی دا حیوان
 قریبانی دَپساره دا په هر میدان
 بینائی که وی کمزوری دَ خاروی
 که وی لږه ، بیادې دا حلالوی
 کراهت سره ددې قریبانی کیږی
 ذمه دې سره دَ هر بشر خلاصیږی
 چي ئی لږ غور ئی کت شوی یالکې وی
 یا نظر ئی ئی لږ کم وی نور په ئی وی
 کم له دریمې حصې نه چي کله لم وی
 قریبانی لره جائز په هر قدم وی
 کراهت په دې خیزونو په کنی شته دے
 راضی خو ک چي دَ خپل دین په فیصله دے
 غور خو لی چي ئی ئی لږ وی غایبونه

خو کم نسه وي ورسره ئسي خوارا کونسه
 حلالول ئسي دي جائز په قرياني کتبي
 کراهت ورسره شته په خوشحالي کتبي
 ليونسي بل ځنناورپه لږ مقدار
 چي خوراک نه پاتسي نسه وي کوي کار
 دامکروه په قرياني کتبي لږ او برله
 دامکروه په قرياني کتبي هر بشر له
 اخته شوي په خارش حسين حيوان
 په وجود چي وي مضبوط بڼه په جهان
 مکروه دا په قرياني کتبي حلالول دي
 دا حکمونه د اسلام د مذهب ټول دي
 لږ کتې شوي که غوړونه د حيوان وي
 حلالول دغه په مکروه په هر انسان وي
 چي له دريمي حصي نه په مقدار کم وي
 هلته دلته حلالولوته به سم وي
 چي له دريمي حصي نه په مقدار کم وي
 د خاروي غوړ که څيرلي په عالم وي
 قرياني ورسره هر خواته مکروه ده

ده پتہ معلومہ ہر چاتہ مکروہ ده
 چہی پہ سترگو کنسی ئی گاتہی وی بھینگا وی
 مکروہ دے ، کتہ خاوری ہر خومرہ اعلا وی
 دگدی، گدی صفا تہول کتہ وی بدن
 ویختہ نہ لری صفا ئی وی بدن
 ورسرہ د کراہت حکم مدام وی
 قریانی کنسی دغہ حکم بہ تمام وی
 ژبہ کتہ لری چیلہی چہی پہ دُنیسا کنسی
 چا اخستی وی کتہ دغہ پہ خطا کنسی
 بنسہ خوراک کوی ، ورسرہ تیار پری
 ده مکروہ ، خو قریانی پہ دغہ کی پری
 دغہ حکم د ہر گدی، گدی مدام دے
 ناخبر لہ دہی خبرہ کتہ عوام دے
 ہغہ اوبن چہی پہ گندونو بانڈی پائی
 قریانی ئی ده مکروہ ، علماء وائی
 لہر پہ تن وی چہی کمزوری ٹخن اور
 مکروہ دادی چہی حلال ئی کپری بشر
 دا چہی تیر شول مکروہات دَقریانی دی

مختلف دژوند حالات دقربانی دی

.....

خصی غناور قربانی کول

پہ خصی غناور کی پری قربانی
کوه دا کتہ ملاوی پری قربانی
بہ صفت دے دغہ عیب نہ دے حیوان کنی
دا کتہ تاتہ شو ملاؤ پہ دی جہان کنی
قربانوی کنی قربانی دغہ دہ غورہ
حلالول ئی دی انسان لہرہ بہترہ

.....

دقربانی دذبحی آداب

چی خاروی راغر ٹیدلے پہ میدان وی
بہ مضبوط نیولے ہر خواتہ انسان وی
بیالگیسوی دچی پری پہ تیرہ کولو
تکلیف نہ وینی ہغہ ددغی ہولو
مخامخ ورتہ چارہ چی تیرہ کی پری
پہ خاروی بہ خامخا تکلیف زیاتی پری

دَ انسان دغغه عمل مکر وه دے دة له
 دې حیوان له تکلیف دې ورکوی خله
 بل مکر وه دی چې چارۍ دده وی پسے
 بښه عمل شور وکوی چې دې له گسه
 پریرېدی دا انسان چې دلته چارۍ کله
 آله دا دذبحې دې چې کړی بدلے
 عمل دغغه دے مکر وه د هر انسان
 دا دذبحې قریبې پښه هر میدان
 بل مکر وه ، خرمن وستیل دی د حیوان
 چې یخ شوی خاروې نه وی پښه میدان
 بل مکر وه دی سرکت کول له ځناور نه
 تل مکر وه دی سرکت کول له ځناور نه
 چې یخ شوی خاروې نه وی پښه میدان
 داسې نه دې کوی دلته یو انسان

.....

دَقرباني دَ ځناور نه فائده اخستل

دلته ناسته پښه هغې سورلی کول
 بلله دا پښه کرایه دا ورکول

بوجہ پہ ملا ورتہ دُنیا کبھی کینسودل
پہی، ویکتہ ئی لہ بدن نہ اخستل
چہی اخستی قریانی لہ دلتہ چاوی
کہ ادنیٰ وی ٹنناوراو کتہ اعلاوی
دامکروہ دی دامکروہ دی هرانسان لہ
دامکروہ دی دامکروہ دی مسلمان لہ

.....

خرمن، رسی او نور خیزونہ صدقہ کول

قریانی تہ چہی پہ غارہ دَ چیلہی کپی
مستحب دی چہی خیرات دغہ رسی کپی
میخہ، غوا ورسره اوبن تپلی کپی
هرکلیہ چہی دا خاروی نن حلالیپی
نور خیزونہ چہی پہ تن دَ قریانی وی
خیراتی وکول پکار دی کتہ مری وی
خیراتی وکول پکار ئی ہم خرمن ده
بیش قیمتہ دلتہ کبھی دغہ دانن ده
کہ تا خرخہ پہ دولت کپہ ددُنیا
خیراتی دغہ قیمت کپہ ددُنیا

صدقہ کول ورنہ واجب ددی قیمت دی
اخلی دا چہی مستحق ئی ہر ساعت دی

.....

خاروی دَ شپہی حلالول

دامکروہ دی چہی خاروی حلال دَ شپہی شی
دا عمل بے ئی لہر دیردَ خطری شی
داممکن دہ چہی تہول کتہ نہ شی رگونہ
او حرام شی ورسره حلال خیزونہ
دا عمل دَقریانی ٹکہ مکروہ دے
دا عمل تل یادوی ٹکہ مکروہ دے

.....

(ذبحہ) خلور رگونہ کتہ کول

گورہ گورہ ہمیشہ پے غور رگونہ
خامخابہ کتہ کومے خلور رگونہ
دَ حلقوم، مری پے خوا کتہی و دَ جین
دوہ رگونہ پے دُنی کتہی و دَ جین
کتہ کول ئی دی لازم پے قریانی کتہی

تالیسدلی بے وی دا پے زندگی کنبی

.....

غوبنہ

مستحب دی چہی دَ غوبنہی درہی حصہی شی
ورسره چہی تل خوشحالہ خیل پردہی شی
یو حصہ بے ئہی دَ کور شی قریبانہی کنبی
دا تقسیم ورنہ پکار دے زندگی کنبی
دویمہ برخہ بے تقسیم کری خاندان کنبی
خیل خیلوان چہی وی ددہ پے دہی جہان کنبی
دریمہ برخہ دَ پردو غریبانانو
دا دَ تولو عاجزانو مسکینانو
دا تقسیم دے مستحب ہر مسلمان لہ
دا تقسیم دلتہ پکار دے ہر انسان لہ

.....

خرمن

خرمن حق دَ ہر غریب دے ورنہ ورکرہ
ہریو حکم اسلامی تہ بنہ نظر کرہ

مدرسو سرہ پیہہ دغی امداد کیہری
 خاکہ دی کنبی طالبان د دین اوسیہری
 مستحق کہہ دے خیلوان دی اول دوی دی
 مستحق کہہ گاونڈیان دی اول دوی دی
 تیمانولہ چہی ورکریے خوشحالہری
 خہ نہ خہ ورسرہ غم ددوی رُوکیہری
 کہہ غریب دَمجلی کلی امام وی
 مستحق ہغہ ہرخوا پہ ہر مقام وی
 کہہ نوکرد چا غریب وی مستحق دے
 د امداد پیہہ دی خرمین سرہ لائق دے
 مصلہ تری جوړولے شے ہم خان لہ
 دا اوجولے شے خیل کور کنبی دسترکوان لہ
 کہہ پخپلہ ستا پکار وی دا جائز دی
 کہہ تہ غوارے پہہ دُنیا کنبی دا جائز دی
 مستحب دی دا خرمین ورکول بل تہ
 ہم پردولہ ئی ورکولے شے ہم خیل تہ

.....

.....

پہ گو مو عیبونو سرہ چہی قربانی پری نہ کی پری

دوہ قسمونہ دَعیبونو پہ جہان دی

پیژندل ئی ضروری پہ مسلمان دی

یو وارہ وارہ عیبونہ دُئی ساوی

خُناور و کنبی چہی دلته پہ ہرخواوی

داسی قسمہ چہی عیوب وی خُناور کنبی

قربانی ورسرہ کی پری لراویر کنبی

ورسرہ دَکراہت حکم مہدام وی

چہی خبر لہ خیلہ دینہ لہ اسلام وی

دویم قسم دَلوو لوو دے عیبونو

نقل کرے تہولو لوو کتابونو

چہی غت عیب وی زما ورورہ! قربانی کنبی

ناجائز دے ورتہ گورہ قربانی کنبی

جائز نہ دی حلالول ئی غت اختر کنبی

چا سرہ چہی وی موجود پہ لراویر کنبی

مجنون

دَ مجنون قربانی کلہ ورورہ کی پری

پہ خوراک خُکاک خُناور چہی نہ پوہی پری

دامجنون دے داناقص دے ٹنناور
ٹنگ بے دا حلالوی دلتہ بشر
لیونتوب سرہ رورو کمزوری کیپری
ناجائز دے کٹہ داتاتہ ملاویپری

خاربن ولا ٹناور

چہی پہ تن ٹی وی خاربن کلہ روا دے
قربانی لہ کہ راوستے دلتہ چا دے
ورس سرہ کمزوری شوی ٹی بدن وی
دا خاربن چہی لگی دلے ٹی پہ تن وی
پہ ہیخ شان بہ روا نہ شی قربانی کنبی
کہ پہ تا بانڈی شی پیس پہ زندگی کنبی

رونڈ

نہ پہ رونڈ قربانی کیپری پہ دنیا کنبی
چہی تانہ وینسی ولا وی ستا پہ خوا کنبی
دالوٹی عیب دے پہ خاروی کنبی نہ عیان
دا بہ ٹنگہ قربانی کپری مسلمان؟

کمزوری

چہی کمزوری وی پہہ تن ہم نسا روا دے
 قریانی لہہ چا اخستی کہہ نن دا دے
 پہہ کنبی بنکاری چہی دتن ئی تہول ہدیوکی
 پہہ کنبی بنکاری د بدن ئی تہول ہدیوکی
 روا نہہ دہ قریانی ورسرہ دلتہہ
 روا نہہ دہ خوشحالی ورسرہ دلتہہ
 پہہ وجود بانندی حسین خاورے پکار دے
 بنہ اعلا بنہ بہترین خاورے پکار دے

شَل / گُلہ

نہہ د گُلہ خااری روا دہ قریانی
 کہہ اخستی دلتہہ تا دہ قریانی
 چہی قدم تہہ اوچتولے نہہ شی خپہ
 مکمل شلہ ئی وی دغہ حصہ
 قریانی ورسرہ کلہ روا کیہری؟
 پہہ گاونہ کنبی تا تہہ دا کتہ ملاویہری

غورِ غورِ وِونہ

غورِ چہی دریمہ حصہ کتہ دَٹخناوروی
لری دہی نہہ قریبانی کبھی ہر بشروی
پہہ دہی نہہ کیہری دُنیا کبھی قریبانی
کتہ ارزان وی پہہ سودا کبھی قریبانی

لکی

لکی دریمہ حصہ کتہ چہی پہہ جہان وی
ناجائز پہہ قریبانی کبھی دا حیوان وی
چہی حلال شی دَ ثواب پہہ نیت اختر کبھی
بیاتوبہ شی ستاد پارہ پہہ محشر کبھی

دَپیوتی

چہی دَپی رگونہہ بنند دَٹخناور شی
ناورا پہہ دہی نقصان پہہ لراوبر شی
دوہ تہی بنند چہی دَغلانخی وی دَغوا
قریبانی کبھی ہیخ کلہ نہہ دہ روا
دغہ حکم دَ اُونبھی میخھی تمام
دا حکم ونہہ دلتہہ تہول دی دَاسلام

چھی پوتھی وی دچیلھی دپیو بنند
قربانی پبھی دھی بھ نہ کپری عقلمند
دغہ عیب دے عیب نہ بچ اوسہ مدام
د حکمونو د اسلام کپری احترام

خنشی

نہ چھی نراونہ مادہ وی نو خنشی وی
قربانی پبھی دھی سرہ بھ خنگ روا وی
اتفق پبھی دھی دتولو علماء دے
خنش اور دغہ عیب دار دے نارا دے

پوزہ

پوزہ کپت لری چھی ہغہ خنشا اور
قربانی ورسرہ نہ دھی کپری بشر

غورونہ

چھی پیدا شی ورسرہ نہ وی غورونہ
نارا دے ، یاد ساتھ دغہ حکمونہ

تہی

تہی چہی کتہ دَ خنناوروی ہنہ پہ سر
قربانی ورسرہ نہہ دہی کپری بشر
خنناوردغہ عیب دارتہول پہ جہان دی
ہنہ خبر لہہ دوی نہہ دلتہ ہونہیازان دی
دَ احمد وینناورہ ہنہ مختصرہ
خوتللو کتہی پہ تول ہنہ برابرہ

.....

.....

.....

.....

.....

..

دَ کتاب دویمہ برخہ

نظمنہ

.....

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

قربانی بہ پہ کینی وی پہ ہر مکان

طریقہ دَ ابراہیم علیہ السلام دہ

طریقہ دَ مُرسلانو دَ امام ﷺ دہ

دا واجب دہ پہ مالدارہ مسلمان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

پہ مالدارہ لازم کرے شریعت دہ

لازم کرے پاک اللہ رب العزت دہ

دَوَالنُحْرُدے بنیہ نکارہ واضح اعلان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

دَنصَاب برابر مال لری چہی خوک

پہ حساب برابر مالک لری چہی خوک

قربانی بیہ گوی بیہ اغہ انسان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
یون نصاب ئی دَووہ نیمو تولو سرودے
حکم ہریو دَمو لا دَ خکلیدودے
بیہ پوہی پری بیہ دی دا تہول عالمان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
بل دوہ نیم پنخوس دَ سپین زرو نصاب دے
یہا قیمت دَ سپینو زرو بیہ حساب دے
دغہ حکم دے دَ نمر بیہ شان عیان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
یہا سامان دَ تجارت لری بشر
قیمت رسی ئی نصاب تہ دَ سپین زر
واجبی پری قربانی بیہ دی سامان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
گناہونہ ورسرہ دلتہ رژی پری
بیہ دی لوئی مرتبی ہم ملاوی پری
بیہ دی کلک دلتہ یقین ساتم ایمان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان

زنانه یانارینه چہ وی مالداره
کوی هریرو قریانی چہ وی هو بنیاره
داحمد علی دے حق پوره بیان
لوئی اختردے اے ملکرو! راروان

.....

قربانی پکارده

پہ بنہ کارونو کنبی سیالی پکارده
لوئی اخترراغے قریانی پکارده
قربانی ده د خور نبی ﷺ طریقہ
قربانی ده د هرولی طریقہ
هریرو ولی سره دوستی پکارده
لوئی اخترراغے قریانی پکارده
آغاز شوروی لہہ ہابیل نہ ورورہ!
آغاز شوروی لہہ ہابیل نہ گورہ!
ورلہہ پہ شوق بنہ تیاری پکارده
لوئی اخترراغے قریانی پکارده
د ابراہیم علیہ السلام طریقہ
د هریرو نیک عالم امام طریقہ

د خپل امام تـابـعداري پـکـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـکـار دـه
 پـمـتـ دـي پـه دـي کـنـي رحـمـتـونـه بـنـه دـير
 ثـواب بـدلـه پـه دـي اجـروـنـه بـنـه دـير
 خـه لـر مـحـنـت لـر خـواري پـکـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـکـار دـه
 احمـد ه ! بـنـه عـمـل دـمـي ، دا بـنـه کـو و
 کـه وـي تـقـدـير کـنـي ، خـامـخـابـه کـو و
 پـه بـنـکـلي شـان بـنـه بـنـدگـي پـکـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـکـار دـه

.....

قرباني

مـئـيـن دـمـي پـه الـلـه او پـه نـبي ﷺ
 دُنـيـا کـنـي چـي کـوي خـو کـ قـريـبـاني

شـتـه پـه دـي سـره اجـروـنـه
 شـتـه ورسـره بـر کـتـونـه
 شـتـه بـدلـه ئـي رحـمـتـونـه
 شـتـه بـدلـه ئـي جـنـتـونـه

دا چہی دلتہ کنبی ہم خولک کوی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

مہ پری پرده ئہی ورورہ! دلتہ

اے دسترگرگوتورہ! دلتہ

اے دزپرہ تہکورہ! دلتہ

بیج کپرہ ٹخان لہہ اورہ دلتہ

ہہ دہ پہ دنیاعلانیکہی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

حکم دمولادے دغہ

حکم ہنہ صفادے دغہ

حکم ہنہ اعلا دے دغہ

حق بیان ریشتیادے دغہ

(وَالنَّحَرُ) دے ایست قرانی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

تہ کتہ دنصواب مالک ئہی

تہ بانندی واجب دغہ دہ

زہ کتہ دنصواب مالک یم

مہ بانندی واجب دغہ دہ

دا خبیرہ بنسیرہ پورہ قوی
مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ
داد مرسلا نوع عمل
داد امامان نوع عمل
دادے دنیکنان نوع عمل
داد عالمان نوع عمل

دی سرہ تیر لہی بنندگی
مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ
کی پری پہ توفیق درب
د نوراو بن کلا سبب
نور رنہ اذورخ او شسبب
بنہ بنکارہ ، صفا مطلب

دا احمد ویننا بنہ قیمتی
مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

.....

قربانی پہ چا واجب ده؟

شوه میاشت ذوالحجی ، ده راروانه قربانی
مالدار باندي واجب ده مسلمانہ ! قربانی

آغاز او ابتدا ئي لسه هابيل نه په جهان ده
خبره بنهه واضحه لڪه نمر رنبا عيان ده
ده دين او شريعت ڪنڀي له پخوانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
دا لاره طريقه د ابراهيم عليه السلام ده
دا لاره طريقه د مُرسلا نو د امام ﷺ ده
ڪوه د الله لار ڪنڀي څڪه ڄوانه ! قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
دليل پنهه دي خبره مهي ايت دے د قمران
ڪوثر سورت ڪنڀي بنهه ڀنڪاره راغله دے اعلان
(وَ اَنْحَرُ) سره ثابت لسه قرانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
لري چي څوڪ ووه نيمي تولي سره په دي جهان
ڪوي بهه په دنيا ڪنڀي قرياني هغه انسان
مالدار لره وروره ! بنهه اسانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
مالك چي د دوه نيم پنڊ ڇوسو سپينو د تولو وي
يا دومره دي مالك د اضافي رقم پيسو وي

لازم په دې صورت ڪنڀي وي انسانه ! قرياني
 مالدار باندې واجب ده مسلماننه ! قرياني
 ڪوي مدام هغه ، ورته توفيق چي ملا ويري
 احمده ! چي په دين په احڪاماتو څوڪ پوهيري
 انسان له بهج ڪوي له هر نقصانه قرياني
 مالدار باندې واجب ده مسلماننه ! قرياني

.....

قرياني نه ڪوي

مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي
 هغه د دين تابعداري نه ڪوي
 ڀير بدنصيب دے بدنصيب دے هغه
 هريو شيطان ته نه قريبي دے هغه
 څوڪ چي ددين سره ياري نه ڪوي
 مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي
 رب تري خفه په هر مقام دلته وي
 رب تري خفه سحر ماڻهام دلته وي
 څوڪه چي حق سره دوستي نه ڪوي
 مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي

حکَم دَرَب دَمے دَ (وَالنُّحْرُ) سِرہ تَل
خَان کِرہ دَرَب حَکَم سِرہ دَلتہ مَل
پہہ دین عمل صرف باغی نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی
مونخ لہہ دی نہہ خُحی دَ عیدگاہ پہہ طرف
رہنہا لہہ دَیو مُلا پہہ طرف
خوک پیروی چہی دَ نبی ﷺ نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی
دغہہ واجب پہہ ہر مالدارہ سِری
نہہ پاتہی کیسری لہہ ہونہیارہ سِری
نادان دَمے کار چہی دَ ولی نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی
احمدہ! حَق خیرہ تہالیکلے
دا ستہا خیرہ علم مالیکلے
غافل نادانہہ بندگانہی نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی

.....

.....

بیار انزیدی دقربانو ورثی دی

اختر دے لوئی، د خوش حالو ورثی دی

بیار انزیدی دقربانو ورثی دی

د ابراہیم علیہ السلام یادونہ

ورسره دی پیہ ہر مقام یادونہ

د یادیدو د پخوانو ورثی دی

بیار انزیدی دقربانو ورثی دی

قربانی دی کنبی ہر مالدارہ کوی

قربانی دی کنبی ہر دیندارہ کوی

د خوند نہہ دکھی د مزو ورثی دی

بیار انزیدی دقربانو ورثی دی

چاہیہ د اوبن وی قربانی نیولے

حکم ئی کلک بنہ نورانی نیولے

چیلے، د گدی حلالیدو ورثی دی

بیار انزیدی دقربانو ورثی دی

چاہیہ خنیا، چاہیہ وی غوا خستی

لہ عیب نہہ پاکہ بنہ اعلا خستی

د یو بل نہہ د زاریدو ورثی دی

بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
واړه اولوئي په خوشحالو کښي پټ دي
په دعوتونو په مزه کښي پټ دي
دلويو لويو ، د ورو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
دوستان به ځي د سيل چکر د پاره
ليدلو لکه حسين منظر د پاره
د يو بل نه د خبريدو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
غمونو نه ختم شول د هر بشر
فکرونو نه ختم شول د هر بشر
احمده! د ژوند دا يو څو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي

.....

تمت بحمد الله تعالى وعونه

رینا تقبل منا انک انت السميع العليم وتب علينا انک
انت التواب الرحيم وصلى الله تعالى على خير خلقه
محمد وآله واصحابه اجمعين . آمين يارب العالمين

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**